

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Балабақшада логикалық ойындардың балаға әсері

ЖАРИЯЛАНДЫ
28.03.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/177279/>**Таушанова Алия Марсовна**

Әдіскер

БҚО, Казталов ауданы, Болашақ ауылы

Ахмет Байтұрсынұлы атындағы “мектеп-бөбекжай” кешені

Кіріспе: Мектеп жасына дейінгі балалардың жан-жақты дамуы қоғамның негізгі міндеттерінің бірі болып табылады. Осы жас кезеңінде балалардың танымдық және интеллектуалдық қабілеттері белсенді дамып, олардың жеке тұлғалық қасиеттері қалыптасады. Балабақшада логикалық ойындарды қолдану – балалардың ой-өрісін, зейінін, қиялын, тілдік және математикалық қабілеттерін дамытудың ең тиімді әдістерінің бірі. Бұл ойындар балаларға өз ойларын жүйелі түрде құрастырып, қиындықтарды шешу жолдарын табуды үйретеді, сондай-ақ олардың өмірге деген қызығушылығын арттырады.

Негізгі бөлім:**Логикалық ойындардың мәні мен педагогикалық маңызы**

Логикалық ойындар – баланың танымдық қабілеттерін дамытып қана қоймай, оны өмірлік дағдыларға үйрететін құнды құрал. Бұл ойындар баланы өз ойларын ретке келтіруге, мәселелерді терең түсініп, оны шешудің тиімді жолдарын табуға жетелейді. Логикалық ойындардың тәрбиелік және білімдік маңыздылығы зор, өйткені олар баланың ойлау, талдау, салыстыру, қорытынды жасау қабілеттерін дамытады. Логикалық

ойындар баланың тұлғалық қасиеттерінің қалыптасуына да оң әсер етеді. Бала ойын барысында шыдамдылық, жауапкершілік, мақсатқа жету үшін талпыныс сияқты қасиеттерді бойына сіңіреді. Сонымен қатар, мұндай ойындар оның шығармашылық қабілеттерін дамытып, қиялын кеңейтеді. Бала түрлі шешімдер табуға, әртүрлі жағдайларды елестетуге және жаңа идеялар ойлап табуға үйренеді.

Логикалық ойындардың балаға тигізетін әсерлері

Логикалық ойындардың балаға әсері бірнеше маңызды аспектілерге бөлінеді. Олар баланың танымдық, эмоционалдық, әлеуметтік және психологиялық дамуына ықпал етеді.

Логикалық ойындар балаға белгілі бір мәселелерді шешу үшін ойлануды, себеп-салдар байланыстарын анықтауды үйретеді. Мысалы, «Жұмбақтар шешу», «Математикалық басқатырғыштар» сияқты ойындар баланың аналитикалық ойлауын дамытуға көмектеседі. Бала алдымен ақпаратты талдап, кейін оны қолдана отырып, дұрыс шешім қабылдайды. Бұл қабілеттер болашақта оқу процесінде үлкен пайда әкеледі. Логикалық ойындар, әсіресе математикалық мазмұндағы ойындар, балалардың сандарды түсінуіне, есептерді дұрыс шешуіне ықпал етеді. Бұл оның математикаға деген қызығушылығын оятып, сандармен жұмыс істеу қабілетін дамытады.

Логикалық ойындар балаға шығармашылық тұрғыдан ойлауға көмектеседі. Мысалы, «Құрылыс ойындары» немесе «Лабиринттер» ойыны балаға белгілі бір мәселені шешудің бірнеше жолын қарастыруға мүмкіндік береді. Ол әртүрлі стратегияларды қолданып, өзінің қиялын еркін пайдалана алады. Бұл баланың шығармашылық ойлау қабілетін арттырып, оны креативті ойлауға баулиды. Логикалық ойындар баланың зейінін дамытады. Көптеген логикалық тапсырмалар, әсіресе басқатырғыштар мен жұмбақтар, зейінді шоғырландыруды талап етеді. Балалар бұл ойындарда маңызды ақпараттарды іздеп, дұрыс шешімге жетуге тырысады. Нәтижесінде олардың зейіні күшейіп, кез-келген оқу әрекетінде жинақтылықты сақтауға дағдыланады. Логикалық ойындарда

бала өз бетімен шешім қабылдауға үйренеді. Әртүрлі жағдайларды талдай отырып, ол дұрыс немесе бұрыс шешімдерді салыстырып, нәтиже шығарады. Бұл балаға өз әрекеттерінің салдарын түсініп, болашақта дұрыс таңдау жасауға көмектеседі.

Логикалық ойындарды топпен ойнау балалардың қарым-қатынас жасау дағдыларын дамытады. Бала ойын барысында өз ойын айтып, басқалармен пікір алмасады, осылайша өзіне сенімділік пайда болып, командада жұмыс істеу дағдылары қалыптасады. Әсіресе, топтық логикалық ойындар балаларды бір-бірімен ынтымақтастық орнатуға, ортақ мақсатқа жетуге бағыттайды. Логикалық ойындарды балабақшадағы күнделікті оқу-тәрбие процесіне енгізу маңызды. Мұндай ойындарды ұйымдастыруда мұғалім балалардың жас ерекшеліктерін, танымдық қабілеттерін ескере отырып, әртүрлі деңгейдегі ойындарды таңдауы керек. Ойындарды топпен, жеке немесе жұппен өткізуге болады. Балабақшада логикалық үстел ойындарын қолдану кеңінен таралған. Мысалы, домино, пазл, «Лото» секілді ойындар балалардың зейінін, логикасын және есте сақтау қабілетін дамытады.

Балалар үшін қызықты және танымдық. Жұмбақ шешу барысында бала өз зейінін шоғырландырып, жауап табуға тырысады. Бұл тапсырмалар баланың логикалық ойлауын дамытып, шығармашылық қабілеттерін арттырады.

Бұл ойындар балаларға қоршаған ортадағы заңдылықтарды түсінуге көмектеседі. Мысалы, «Жануарлар әлемі», «Өсімдіктер өмірі» тақырыбындағы ойындар балалардың танымдық дағдыларын дамыта отырып, табиғат туралы білімдерін толықтырады.

Қорытынды

Логикалық ойындар балабақшадағы тәрбиелік және білім беру процесінің ажырамас бөлігі ретінде бала дамуына үлкен әсер етеді. Олар баланың ойлау қабілетін, зейінін, есте сақтауын, шығармашылық қабілеттерін дамытып қана қоймай, оның өмірге деген белсенді қызығушылығын арттырады. Логикалық ойындарды қолдану арқылы

балалар жаңа ақпаратты қабылдауды үйренеді, өз бетімен шешім қабылдауға дағдыланады, командада жұмыс істеу дағдыларын жетілдіреді. Сондықтан балабақшада логикалық ойындарды жүйелі түрде қолдану балалардың жан-жақты дамуына ықпал ететін маңызды әдіс ретінде қарастырылуы тиіс.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Жұмабекова Ф. *Мектепке дейінгі педагогика: Оқу құралы.* – Астана: Фолиант, 2008. – 336 б.
2. Мухина В. С. *Мектеп жасына дейінгі балалар психологиясы: Қазақша аудармасы.* – Алматы: Мектеп, 1986 – 230 б.
3. Е.А.Носова, Р.Л.Непомнящая. «*Логика и математика для дошкольников*» Санкт-Петербург 1997г

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.